

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای حرفه ای رشته پزشکی

عنوان

بررسی فراوانی سو مصرف مواد مخدر در بیماران با زخم پپتیک پرفوره

مراجعه کننده به بیمارستان فاطمی طی سال ۱۳۹۸-۱۳۹۹

نگارش:

حامد میکائیلی میرک

استاد راهنما:

دکتر میرسلیم سیدصادقی

استاد مشاور:

دکتر حامد زندیان

آذر ۱۴۰۰

شماره پایان نامه: ۰۸۸۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بسمه تعالی

گواهی اصالت پایان نامه

اینجانب حامد میکائیلی میرک دانشجوی مقطع دکتری رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تایید می‌نمایم که :

-این پایان نامه بر اساس نتایج بررسیها/ تحقیقات انجام یافته توسط اینجانب تحت راهنمای آقای دکتر میرسلیم سیدصادقی بوده و بوسیله خودم انشا گردیده است و در صورت استفاده از نتایج پژوهش ها و یا آثار دیگران بلافاصله به مرجع مورد استفاده استناد شده است و در قسمت منابع و مأخذ مشخصات مرجع به طور کامل ذکر گردیده است .

-مسئولیت صحت مطالب مندرج در این پایان نامه به طور کامل با اینجانب است.

-این پایان نامه قبلا برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح ، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

-کلیه حقوق مادی و معنوی این پایان نامه و هر گونه محصول مستخرج از آن اعم از مقالات، چاپ کتاب و ثبت اختراع به دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تعلق دارد و هرگونه استفاده از اطلاعات و یا نتایج، واگذاری اطلاعات به افراد دیگر، چاپ، تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان نامه بدون اخذ اجازه کتبی از دانشگاه علوم پزشکی اردبیل ممنوع است .

-کلیه مقالات مستخرج از این پایان نامه تحت نام دانشگاه علوم پزشکی اردبیل (Ardabil University of Medical sciences) به عنوان وابستگی نویسنده اول یا مسئول و با اطلاع و اجازه تمامی اساتید راهنما و مشاور به چاپ رسیده یا خواهد رسید.

-چنانچه در هر مقطع زمانی، خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و دانشگاه مجاز است با اینجانب مطابق با ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت برخورد قانونی، هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی دانشجو

امضا و تاریخ

-بدینوسیله **اصالت و صحت** نتایج این پایان نامه مورد تایید اینجانب، دکتر میرسلیم سیدصادقی استاد راهنما می‌باشد

نام و نام خانوادگی استاد/ اساتید راهنما

تقدیم

به نام آنکه جان را فکرت آموخت خدای را بسی شاکرم که از روی کرم، پدر و مادری فداکار نصیم
ساخته تا در سیاه درخت پر بار وجودشان یسایم و از ریشه‌ی آن‌ها شاخ و برگ گیرم. والدینی که
بودشان تاج افتخاری است بر سرم و نشان دلیلی است بر بودنم چرا که این دو موجود مقدس پس
از پروردگار، بایه‌ی هستی ام بوده اند، دستم را گرفتند و در این وادی پر از فراز و نشیب زندگی، چگونه
راه رفتن را به من آموختند.

تقدیم به خواهرم که همواره تکیه‌گاه و پشتوانه زندگی‌م بوده است...

آموزگارانی که برایم زندگی و انسان بودن را معنا کردند.

حال این برگ سبزی است تخم‌ی درویش تقدیم به آستان آمان...

مشکر و قدردانی

سپاس خدای را که سخوران، دستودن او بماند و شمارندگان، شمردن نعمت های او ندانند و کوشندگان، حق او را گزاردن توانند. اکنون که بید آغازی بر یک پایان بخارم، بر خود لازم می دانم که از استاد راهنمای محترم جناب آقای دکتر میر سلیم سید صادقی و استاد مشاور گرانقدر جناب آقای دکتر خالد زندیان به خاطر راهنمایی های ارزشمند نهایت مشکر و قدردانی را بنمایم.

عنوان

فهرست مطالب

صفحه

چکیده	۱
فصل اول مقدمه	۳
۱-۱- اهمیت مسئله و ضرورت انجام پایان نامه:	۴
۲-۱- بیان مسئله	۴
۳-۱- اهداف	۷
۱-۳-۱- هدف کلی مطالعه	۷
۲-۳-۱- اهداف اختصاصی	۷
۳-۳-۱- اهداف کاربردی	۸
۴-۳-۱- فرضیات و سوالات	۸
۴-۱- تعریف واژه‌ها	۱۰
۱-۴-۱- زخم پپتیک:	۱۰
۲-۴-۱- پرفوراسیون زخم پپتیک	۱۰
۳-۴-۱- اعتیاد	۱۰
فصل دوم بررسی متون	۱۲
۱-۲- مبانی نظری	۱۳
۱-۱-۲- پپتیک اولسر	۱۳
۲-۱-۲- زخم دئودنوم	۱۷
۳-۱-۲- زخم عارضه‌دار	۲۳

۲۹	۲-۱-۴- زخم‌های معده
۳۳	۲-۱-۵- اعتیاد
۳۴	۲-۲- بررسی متون
۳۸	فصل سوم مواد و روش کار
۳۹	۳-۱- نوع مطالعه:
۳۹	۳-۲- جامعه مورد مطالعه و روش نمونه‌گیری
۳۹	۳-۳- روش گردآوری اطلاعات
۴۰	۳-۴- معیارهای ورود به مطالعه
۴۰	۳-۵- معیارهای خروج از مطالعه
۴۱	۳-۶- ملاحظات اخلاقی
۴۱	۳-۷- محاسبات آماری
۴۱	۳-۸- جدول متغیرها
۴۴	فصل چهارم نتایج
۴۵	۴-۱- آمار توصیفی و استنباطی
۷۷	فصل پنجم بحث و نتیجه‌گیری
۷۸	۵-۱- بحث
۸۳	۵-۲- جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۸۵	۵-۳- پیشنهادات
۸۶	منابع

فهرست جداول

- جدول ۱-۲- طبقه بندی جانسون ۲۹
- جدول ۳-۸- جدول متغیرها ۴۱
- جدول ۴-۱- توزیع جنسیت بیماران با پرفوراسیون زخم پپتیک ۴۵
- جدول ۴-۲- توزیع جنسی مصرف مخدر ۴۵
- جدول ۴-۳- توزیع سنی بیماران با پرفوراسیون زخم پپتیک ۴۷
- جدول ۴-۴- توزیع سنی مصرف کنندگان ماده مخدر ۴۷
- جدول ۴-۵- فراوانی مصرف مخدر ۴۹
- جدول ۴-۶- فراوانی نوع ماده مخدر مصرفی در کل جمعیت و افراد مصرف کننده مخدر ۵۰
- جدول ۴-۷- دوز تریاک مصرفی ۵۲
- جدول ۴-۸- دوز هروئین مصرفی ۵۴
- جدول ۴-۹- دوز شیشه مصرفی ۵۵
- جدول ۴-۹- دوز کانابیس مصرفی ۵۶
- جدول ۴-۱۱- مدت زمان مصرف تریاک ۵۷
- جدول ۴-۱۲- مدت زمان مصرف هروئین ۵۹
- جدول ۴-۱۳- مدت زمان مصرف شیشه ۶۰
- جدول ۴-۱۴- مدت زمان مصرف کانابیس ۶۱
- جدول ۴-۱۵- نحوه مصرف مخدر ۶۲
- جدول ۴-۱۶- نحوه مصرف مخدر و نوع مخدر ۶۴
- جدول ۴-۱۷- سابقه زخم پپتیک ۶۶

- جدول ۴-۱۸ بررسی مصرف مخدر- سابقه زخم پپتیک ۶۷
- جدول ۴-۱۹ سابقه پرفوراسیون زخم پپتیک ۶۸
- جدول ۴-۲۰ محل پرفوراسیون زخم پپتیک ۶۸
- جدول ۴-۲۱ بررسی پرفوراسیون زخم پپتیک - مصرف مخدر..... ۷۰
- جدول ۴-۲۲ نوع ماده مخدر مصرفی در هر محل پرفوراسیون زخم پپتیک ۷۲
- جدول ۴-۲۳ فراوانی آلودگی به هلیکوباکترپیلوری در بین مصرف کنندگان مخدر..... ۷۴
- جدول ۴-۲۴ فراوانی مصرف سیگار ۷۵
- جدول ۴-۲۵ فراوانی مصرف سیگار در بین مصرف کنندگان مخدر..... ۷۶

فهرست نمودارها

- نمودار ۴-۱ توزیع جنسی پرفوراسیون و مصرف مخدر ۴۶
- نمودار ۴-۲ توزیع سنی بیماران و مصرف کنندگان مخدر ۴۸
- نمودار ۴-۳ درصد فراوانی مصرف مخدر ۴۹
- نمودار ۴-۴ نوع ماده مخدر مصرفی ۵۱
- نمودار ۴-۵ فراوانی دوز تریاک مصرفی ۵۳
- نمودار ۴-۶ فراوانی دوز هروئین مصرفی ۵۴
- نمودار ۴-۷ فراوانی دوز شیشه مصرفی ۵۶
- نمودار ۴-۸ فراوانی دوز کانابیس مصرفی ۵۷
- نمودار ۴-۹ درصد فراوانی مدت زمان مصرف تریاک ۵۸
- نمودار ۴-۱۰ درصد فراوانی مدت زمان مصرف هروئین ۶۰
- نمودار ۴-۱۱ درصد فراوانی مدت زمان مصرف شیشه ۶۰
- نمودار ۴-۱۲ درصد فراوانی مدت زمان مصرف کانابیس ۶۱
- نمودار ۴-۱۳ درصد فراوانی نحوه مصرف مخدر ۶۲
- نمودار ۴-۱۴ فراوانی نحوه مصرف مخدر بر اساس نوع مخدر ۶۳
- نمودار ۴-۱۵ درصد فراوانی سابقه زخم پپتیک ۶۶
- نمودار ۴-۱۶ درصد فراوانی محل های پرفوراسیون ۶۹
- نمودار ۴-۱۷ فراوانی هر نوع مخدر در هر محل پرفوراسیون ۷۳
- نمودار ۴-۱۸ درصد فراوانی آلودگی به هلیکوباکتریلوری در بین مصرف کنندگان مخدر ۷۴
- نمودار ۴-۱۹ درصد فراوانی مصرف سیگار ۷۵

فهرست تصاویر

تصویر ۱-۲- یک زخم بزرگ معده با ظاهر خوش خیم..... ۱۹

تصویر ۲-۲- ترمیم به روش گراهام پیچ..... ۲۷

فهرست علائم اختصاری:

NSAID: Non-steroidal anti-inflammatory drugs

PPI: Proton pump inhibitors

PUD: Peptic ulcer disease

SUD: Substance use disorder

بررسی فراوانی سو مصرف مواد مخدر در بیماران با زخم پپتیک پرفوره

مراجعه‌کننده به بیمارستان فاطمی طی سال ۱۳۹۸-۱۳۹۹

چکیده

زمینه: پرفوراسیون زخم پپتیک یکی از عوارض جدی بیماری زخم پپتیک است. بیماران با زخم پپتیک پرفوره معمولا با علایم شکم حاد مراجعه می‌کنند. در بعضی مطالعات یکی از ریسک فاکتورهای پپتیک اولسر سوء مصرف مخدر می‌باشد. مطالعات معدودی به بررسی فراوانی سوء مصرف مخدر در بیماران بستری شده با تشخیص زخم پپتیک پرفوره به خصوص در منطقه شمالغرب ایران پرداخته‌اند. هدف از تحقیق ما بررسی فراوانی سو مصرف مواد مخدر در بیماران با زخم پپتیک پرفوره مراجعه‌کننده به بیمارستان فاطمی از دی ماه ۱۳۹۸ لغایت اسفند ماه ۱۳۹۹ می‌باشد.

هدف: تعیین فراوانی سو مصرف مخدر در بیماران با زخم پپتیک پرفوره مراجعه‌کننده به بیمارستان فاطمی از دی ماه ۱۳۹۸ لغایت اسفند ماه ۱۳۹۹.

مواد و روش کار: این مطالعه در بیمارستان فاطمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در بازه زمانی دی ماه ۱۳۹۸ لغایت اسفند ماه ۱۳۹۹ انجام یافته است. تمام بیماران با زخم پپتیک پرفوره بررسی شدند. تعداد کل نمونه‌ها بعد از تطابق با معیارهای خروج ۶۶ نفر بودند. ابزار گردآوری داده‌ها چک لیست محقق ساخته بود. داده‌ها با SPSS نسخه ۲۵ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نتایج: ۶۶ بیمار وارد مطالعه شدند که ۴۸ نفر (۷۲/۷ درصد) مرد و ۱۸ نفر (۲۷/۲ درصد) زن بودند. ۱۳ بیمار (۱۹/۷ درصد) سوء مصرف ماده مخدر داشتند و تمام این افراد مرد بودند. ۱۰ بیمار

(۱۵/۱ درصد) بین ۱۵-۳۰ سال، ۱۳ بیمار (۱۹/۶ درصد) بین ۳۰-۴۵ سال و ۴۳ بیمار (۶۵/۱ درصد) بین ۴۵-۶۰ سال بودند. افرادی که سوء مصرف ماده مخدر داشتند شامل ۹ نفر (۱۳/۶ درصد) مصرف کننده تریاک، ۱ نفر (۱/۵ درصد) مصرف کننده هروئین، ۱ نفر (۱/۵ درصد) مصرف کننده کانابیس، ۱ نفر (۱/۵ درصد) مصرف کننده همزمان شیشه و تریاک و ۱ نفر (۱/۵ درصد) مصرف کننده همزمان هروئین و تریاک بودند.

نتیجه گیری: با توجه به فراوانی ۱۹/۷ درصدی سوء مصرف مواد مخدر در بین بیماران با پرفوراسیون زخم پپتیک می توان آن را به عنوان یک ریسک فاکتور احتمالی در بروز پرفوراسیون زخم پپتیک در نظر گرفت اما باید مطالعات بیشتری در جهت شناسایی عوامل موثر در پرفوراسیون زخم پپتیک با بررسی متغیرها و فاکتورهای دیگر انجام یابد.

کلمات کلیدی: پرفوراسیون زخم پپتیک، زخم پپتیک، سوء مصرف مخدر